

Nycklar för lyckad integration genom idrott

Krister Hertting
2017-02-14

Föreläsning Idrott och mångfald
Karlstad

Presentationens upplägg

- Bakgrund: Vad säger idrottsrörelsen och forskningen?
- Ett par inblickar i studier om nyanlända: Barns och idrottsföreningars perspektiv
- Idrotten som integrationsarena: Möjligheter och utmaningar

Vad säger idrottsrörelsen?

- *”Idrotten är en central och folkkär del av vårt svenska kulturarv.” (Idrotten vill, 2016, sid 13)*
- *”Idrottsrörelsen ska utnyttja möjligheterna att bidra till ökad förståelse för folk från andra kulturer och härigenom motverka rasism och främlingsfientlighet, genom att aktivt arbeta för att invandrare och barn och ungdomar med invandrarbakgrund kommer med i idrottens föreningsverksamhet.” (Idrotten vill, 2016, sid 18)*

Utgångspunkt

- Idrotten verkar i ett globalt rum – ett internationellt språk
- Men idrottskulturer är också lokala
- Det till synes lika kan vara väldigt olika

Tidigare studier om idrott och integration i Sverige och internationellt visar...

- Generellt nationellt och internationellt begränsat med forskning
- Generella resultat av studier;
 - Brist på kritisk analys av de svårigheter som kan finnas för en nyanländ individ förstå idrottsverksamheten, samt
 - Brist på kritisk analys av mottagare av nyanlända (organisationer, klubbar, ledare, aktiva mm)
 - Graden av integration (acculturation) påverkar idrottande och fysisk aktivitet
 - Generellt pojkar mer involverade i idrottsrörelsen – däremot flickor mer fysisk aktivitet utanför idrottsrörelsen
 - Stor variation mellan idrottsgrenar i Sverige – generellt fotboll integrationsidrott för pojkar och basket för flickor
 - Idrottsledare i klubbarna generellt har låg medvetenhet om frågor som rör etnicitet
 - Färre med invandrarbakgrund i ledar- och styrelseuppdrag
 - Socioekonomiskt perspektiv – utbildning och inkomst påverkansfaktor
 - Grekisk studie: idrottande ungdomar mer positiva till multikulturella kontakter

Hur förstå nyanländas väg in i samhället?

- Som diskurser; Samhällsperspektiv
 - Integration, inkludering, mångkulturellt, assimilering, separation, marginalisering: "Att behålla mitt och lära mig något nytt" (Bouakaz, 2012)
- Som identitet; Individperspektiv
 - Kulturella identiteter, den tredje identiteten (Goldstein-Kyaga & Borgström, 2009), självvald- o tillskriven identitet (Fundberg, 2011), identity work (Walseth, 2005)
- Som lärande; Möte individ och samhälle
 - Kulturellt perspektiv på lärande (Biesta, 2009; 2011)
 - Kvalificering (normativ fråga om utbildningens syfte/n, kunskaper o förmågor – vilka kunskaper och förmågor värderas inom idrotten?)
 - Socialisation (lärande av tysta antaganden och normer)
 - Subjektfikation (ifrågasättande av normer, att skapa egen identitet)

Studie I och II: nyanlända barn

- Kontext: en skola i Luleå kommun, där alla nyanlända barn började sin skolgång, med fokus på språkinläring.
- Syfte: Vilka erfarenheter har barn av idrott från sina hemländer och vilka önskningar har barnen om idrott i Sverige?
- Studie I: 20 nyanlända barn, 10-12 år gamla, med olika kulturella bakgrunder deltog genom att rita teckningar om idrottserfarenheter från sina hemländer.
- Studie II: Sex av barnen deltog i en uppföljningsstudie åtta månader senare, där vi pratade om deras erfarenheter och önskningar om deltagande i idrott i Sverige.

Barns berättelser om idrott

Geoff, tolv år från Indonesien säger: "Vi brukade spela ett spel som hette "jumpering", vi hittade på reglerna själva. Jag spelade också fotboll med mina vänner, det var Roligt i regnet".

Barns berättelser om idrott

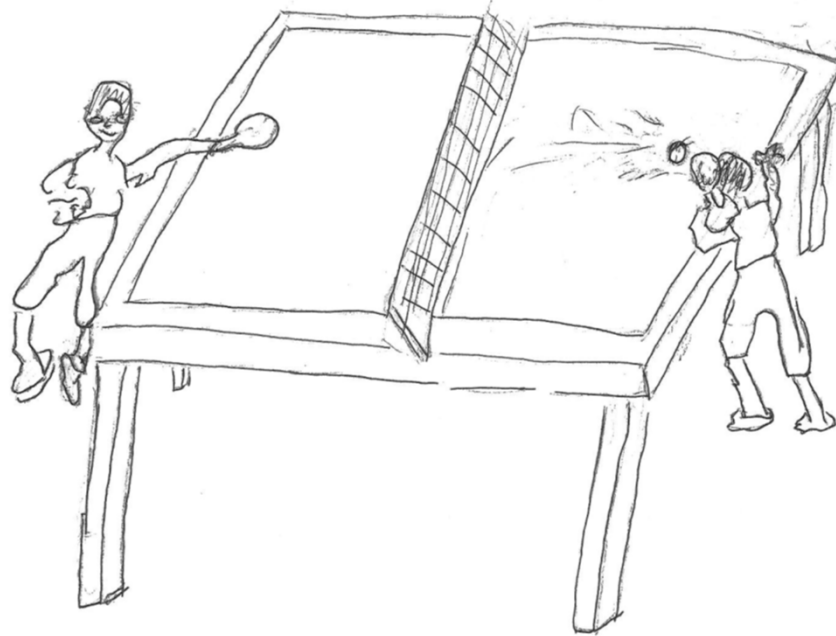
Mustafa från Burma
är elva år gammal.

”Det här är Messi”.

Barns berättelser om idrott

Kim från Kina är tolv år och enda barnet i familjen.
”Jag brukade spela pingis med pappa i en park.”

Viktiga lärdomar

- Nyckelfaktorer för integration genom idrott utifrån barnens berättelser;
 - Språk
 - Kulturella förståelser
 - Sociala nätverk
 - Idrottslig förmåga

Studie III: Hur arbetar idrottsföreningar med integration?

- Syfte: Hur arbetar idrottsföreningar med att integrera nyanlända i sin verksamhet?
- Intervjustudie med idrottsföreningar
- Landsbygd, stad, storstad – geografisk spridning
- Fem som sågs som goda exempel utifrån Idrottslyftet
- Fem föreningar hade på andra sätt utmärkt sig för arbete med integration
- Intervjuer med föreningsledare och ansvariga för integrationsinitiativen

Vad säger idrottföreningar om integration?

- Olika motiv för integrationsinitiativ:
 - *Fler aktiva – finns på orten*
 - *Integration på agendan*
 - *Arbetsmarknaden*
- *Generella reflektioner:*
 - Asylboende, många flyttar
 - Glesbygdsföreningen
 - Steget från aktivitet till ordinarie verksamhet

”Vi kan inte fastna i gamla sätt att organisera oss...”

- *Inkluderingsinnovatörer*
 - starkt drivande personer
 - tydliga idéer om vad som ska uppnås
 - försöker skapa möten av ömsesidighet.
 - nyskapande och nytänkande
- *Skapa utrymme för deltagande*
 - ifrågasätter tävlings- och rangordningslogiken
 - drop in och introduktionslag
 - lagindelning oberoende av ålder och kön
 - kläder, utrustning, föräldraengagemang

Idrottens integrationsmöjligheter

- Att skapa identitet i ett nytt land:
 - Arbete/utbildning/sysselsättning
 - Fungerande hem- och boendesituation (familjerelationer och bostad)
 - Meningsfull fritid
- Nihad Bunar (2015) betonar betydelsen av samverkan mellan aktörer i offentlig-, privat- och civil sektor; här kan idrotten spela en viktig roll för att skapa en meningsfull fritid och bidra till en lyckad start för nyanlända i Sverige

Några reflektioner

- Idrottsföreningar kan fungera som en arena för integration
 - Föräldrakontakt – lärande om föreningslivet
 - Rekrytering av ledare med olika kulturella bakgrunder
 - Samverkan mellan flera olika samhällsaktörer
 - Alternativa former för organisering – hantera tävlings- och rangordningslogik, gäller hela föreningslivet
 - Kan i ett större perspektiv påskynda en re vitalisering av föreningslivet (RF:s strategi 2025)

Slutsats: Nycklar för lyckad integration

- ”För att skapa meningsfulla möten med andra kulturer måste vi också lära oss om och vara öppna för vår egen kultur.” (Fazal Rizvi, professor i mångkulturellt lärande)
- Ordinarie verksamhet är arenan för integration
 - Idrottens egenvärde vs. Idrottens investeringsvärde
- Att skapa mellanmänniska möten
 - Idrotten har ansvaret, integration är en tvåvägsprocess
- Nyckelord:
 - förståelse
 - känslighet
 - flexibilitet
 - ömsesidighet

Tack så mycket!

kristen.hertting@hh.se

Högskolan i Halmstad
Akademin för hälsa och välfärd